

14. 7. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Je právní rámec pro využití dronů v rámci podnikatelské činnosti nablízku?

V minulém roce byla Komisí Evropské unie přijata dvě nařízení, která se týkají provozování dronů v členských státech Evropské unie. Konkrétně se jedná o Nařízení 2019/945 ze dne 12. března 2019, o bezpilotních systémech a o provozovateli bezpilotních systémů ze třetích zemí (dále jen „Nařízení 2019/945“) a Nařízení 2019/947 ze dne 24. května 2019, o pravidlech a postupech pro provoz bezpilotních letadel (dále jen „Nařízení 2019/947“), které v sobě zahrnují postupnou účinnost.

První vlna změn nastane od 1. července 2020, kdy mimo jiné začne platit rozdělení dronů do kategorií podle druhu provozu a pro některé bezpilotní systémy povinná registrace. Druhá vlna změn nastane od 1. července 2021, kdy jednotlivé členské státy vymeží zeměpisné zóny pro bezpilotní systémy.

Obecně

Nařízení 2019/947 stanovuje podrobná pravidla pro provoz bezpilotních systémů, jakož i pro personál, včetně dálkově řídicích pilotů a organizací zapojených do tohoto provozu.

Nařízení 2019/945 pak stanovuje požadavky na projektování a výrobu bezpilotních systémů (UAS) určených k provozování na základě pravidel a podmínek vymezených Nařízením 2019/947 a doplňkových zařízení pro identifikaci na dálku. Definuje rovněž typ bezpilotních systémů, jejichž projektování, výroba a údržba podléhají osvědčování. Stanovuje také pravidla pro dodávání bezpilotních systémů určených k provozování v „otevřené“ kategorii a doplňkových zařízení pro identifikaci na dálku na trh a pro jejich volný pohyb v rámci EU. Nařízení 2019/945 rovněž stanovuje pravidla pro provozovatele bezpilotních systémů z třetích zemí, pokud provozují bezpilotní systém podle Nařízení 2019/947 v rámci vzdušného prostoru jednotného evropského nebe.

Důvody pro zavedení právní úpravy pro bezpilotní systémy

Technologický vývoj dronů jde mílovými kroky kupředu, kdy jejich možnosti jak využití, tak zneužití se neustále posouvají. Stejně jako je tomu u letecké dopravy s posádkou na palubě, mělo by se na provozovatele bezpilotních letadel a bezpilotních systémů, včetně dálkově řídicích pilotů, i na provoz těchto bezpilotních letadel a systémů vztahovat jednotné uplatňování a dodržování pravidel a postupů.

Kromě harmonizace v současnosti rozdílných národních úprav, jsou hlavní důvody pro zavedení jednotné právní úpravy napříč členskými státy EU spojeny s ochranou bezpečnosti osob na zemi a jiných uživatelů vzdušného prostoru, majetku, ale i soukromí a ochranou osobních údajů, ochranou před protiprávními činy a ochranou životního prostředí, které vyplývají z provozu těchto bezpilotních systémů.

Kategorie podle druhu provozu

Podmínky provozu dronů jsou upraveny podle kategorie, do které příslušný dron spadá. Právní úprava rozlišuje tři kategorie, kterými jsou (i) „otevřená“, (ii) „specifická“ a (iii) „certifikovaná“, a

kteře jsou blíže definované v Nařizení 2019/947.

- Do otevřené kategorie spadají bezpilotní systémy určené zejména pro širokou veřejnost s maximální vzletovou hmotností do 25 kg.
- Do specifické kategorie pak spadají bezpilotní systémy, které by mohly být využívány v rámci podnikatelské činnosti, a která je především určená pro drony ke komerčnímu užití.
- Pro podnikatelské aktivity mohou být okrajově využity i drony z certifikované kategorie, do níž byly zařazeny drony, jejichž provoz je nejvíce rizikový. Do certifikované kategorie tak spadají bezpilotní systémy určené pro přepravu osob nebo k přepravě nebezpečného zboží anebo jejichž rozměr přesahuje 3 m a jsou projektovány pro provoz nad shromážděními lidí. Jedná se především o velké transportní drony nebo drony pro převoz osob.

Pro podnikání - specifická a certifikovaná kategorie?

Před zahájením provozu bezpilotního systému ve specifické kategorii musí provozovatel bezpilotních systémů získat povolení k provozu od příslušného vnitrostátního orgánu členského státu.

Příslušný úřad udělí oprávnění k provozu, pokud z hodnocení dospěje k závěru, že:

- cíle bezpečnosti provozu zohledňují rizika provozu;
- kombinace zmírňujících opatření týkajících se provozních podmínek pro provádění provozu, způsobilosti zapojeného personálu a technických vlastností bezpilotního letadla je odpovídající a dostatečně robustní pro zachování bezpečného provozu s ohledem na zjištěná rizika na zemi i ve vzduchu;
- provozovatel bezpilotních systémů poskytl prohlášení potvrzující, že zamýšlený provoz vyhovuje platným EU předpisům a vnitrostátním předpisům, které se na něj vztahují, zejména pokud jde o soukromí, ochranu údajů, právní odpovědnost, pojištění, ochranu před protiprávními činy a ochranu životního prostředí.

Lze předpokládat, že provozovatel nebude ve všech případech zároveň pilotem provozovaného dronu, provozovatel tak musí určit dálkově řídicího pilota, který musí splnit podmínky, proto aby mohl dron ovládat a jejichž splnění musí provozovatel zajistit. Během letu se musí dálkově řídicí pilot chovat v souladu s podmínkami bezpečného letu, mezi které patří předcházení rizika srážky, musí dodržovat omezení v zeměpisných zónách, musí dodržovat postupy provozovatele a nesmí létat v blízkosti nebo uvnitř oblastí, ve kterých probíhají záchranné práce. Minimální věk dálkově řídicích pilotů provozujících bezpilotní systémy ve „specifické“ kategorii je 16 let.

Zavedení povinné registrace

Nová registrační povinnost začne platit od 1. července 2020 pro provozovatele bezpilotních systémů, jejichž provoz představuje rizika pro soukromí, ochranu osobních údajů, ochranu před protiprávními činy nebo životní prostředí, a která v případě nárazu mohou přenést na člověka kinetickou energii vyšší než 80 jouů. S ohledem na rizika pro soukromí a ochranu osobních údajů by se provozovatelé bezpilotních letadel měli registrovat i tehdy, pokud provozují bezpilotní letadlo, které je vybaveno kamerou či čidlem schopným zachycovat osobní údaje.

Provozovatelé bezpilotních systémů, v případě fyzických osob, se registrují v členském státě, v němž mají bydliště nebo v případě právnických osob v němž mají hlavní místo podnikání. Provozovatel bezpilotních systémů nemůže být současně registrován ve více než jednom členském státě. Registrace je tedy nutná pouze v jednom členském státě a provozovatel získá jedinečné digitální registrační číslo umožňující jeho identifikaci, které lze uplatnit i v jiném členském státě. Pro registraci provozovatelů bezpilotních systémů bude nutné doložit identifikační údaje, pojistnou

smlouvu, prohlášení o způsobilosti osob zapojených do provozu, oprávnění a osvědčení provozovatelů dronů. Pro registraci bezpilotních systémů bude nutné doložit identifikační údaje výrobce, označení bezpilotního systému přiděleného výrobcem a výrobní číslo bezpilotního systému.

Členským státům tak nyní vyvstává povinnost pověřit jeden nebo více subjektů plněním příslušných kontrolních činností včetně administrace registrace. V České republice lze očekávat rozdělení pravomocí mezi Úřad pro civilní letectví a Řízení letového provozu.

Řízení letového provozu již provozuje web [Létejte zodpovědně](#), jehož cílem je „seznámit nejen piloty dronů, ale i širokou veřejnost s předpisy a zásadami bezpečného létání, zamezit létání v zakázaných zónách, předejít případným zraněním či škodám na majetku a rozšířit všeobecné znalosti veřejnosti o bezpečném provozování dronů v ČR“ ^[1] [___](#).

Vymezení zeměpisných zón pro bezpilotní systémy

Nařízení 2019/947 dále stanovuje provozní podmínky v zeměpisných zónách pro bezpilotní systémy. Jedná se o první krok k zprovoznění systému U-space, o kterém krátce hovoříme níže.

Členské státy by tedy měly vymezit zeměpisné zóny ve vzdušném prostoru, avšak za účelem bezpečnosti, ochrany před protiprávními činy, soukromí nebo životního prostředí mohou:

- zakázat určitý druh nebo všechny druhy provozu bezpilotních systémů, požadovat konkrétní podmínky pro určitý druh nebo všechny druhy provozu bezpilotních systémů nebo požadovat předchozí oprávnění k provozu pro určitý druh nebo všechny druhy provozu bezpilotních systémů;
- podřídit provoz bezpilotních systémů určitým normám v oblasti životního prostředí;
- povolit přístup pouze určitým třídám bezpilotních systémů; a
- povolit přístup pouze bezpilotním systémům vybaveným určitými technickými prvky, zejména systémy dálkové identifikace nebo systémy s funkcí „geo-awareness“. Pokud členské státy vymezí zeměpisné zóny pro bezpilotní systémy, zajistí pro účely funkce „geo-awareness“, aby informace o zeměpisných zónách pro bezpilotní systémy, včetně doby jejich platnosti, byly zveřejněny ve společném jednotném digitálním formátu.

Systém U-space

Systém „U-space“, zahrnující infrastrukturu, služby a postupy, jež mají zajistit bezpečný provoz bezpilotních systémů, a podporující jejich začlenění do systému letectví, je stále ve stadiu vývoje, Nařízení 2019/947 však již obsahuje základní požadavky týkající se provádění tří pilířů systému U-space, a sice registrace, funkce „geo-awareness“ a identifikace na dálku, které bude třeba ještě dopracovat.

Cílem systému U-space je masivnější nasazení dronů, jehož výsledkem by měla být přeprava zásilek a osob do roku 2030. Zavedení U-space je plánováno aktuálně na čtyři fáze s manuálními začátky až po plně automatizovaný systém registrace a řízení provozu dronů v běžném provozu.

Závěr

Technologický pokrok přináší technologie, v tomto konkrétním případě v podobě dronů, které by mohly zefektivnit a zjednodušit podnikatelskou činnost. Výše zmíněná nařízení však prozatím upravují zejména protokolární postup zavedení povinné registrace dronů.

Právní zastřešení a institucionální zabezpečení provozu dronů v podnikatelské činnosti je tedy

prozatím na startovní čáře, avšak je třeba jej brát v potaz a respektovat jeho dopady do praxe.

Tereza Pšenčíková LL.B., LL.M.,
právník

Mgr. Jakub Málek,
partner

[PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.](#)

Futurama Business Park
Sokolovská 668/136d
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 227 629 700
E-mail: info@plegal.cz

[1] K dispozici >>> [zde](#), 22. 6. 2020.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro](#)

[aerolinky ze třetích zemí](#)

- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)